

Verkeersveiligheid in België:

hoe presteren we op Europees niveau?

Schoeters A., Daniels, S. & Wahl, J. (2019). België in Europees perspectief – Een systematische vergelijking van indicatoren voor verkeersveiligheid, Brussel, België: Vias institute – Kenniscentrum Verkeersveiligheid

De kans om te overlijden in het verkeer is bovengemiddeld

52

verkeersdoden in België per miljoen inwoners

- Boven het Europees gemiddelde van **48** verkeersdoden per miljoen inwoners
- Op de **18^e plaats** van 31 Europese landen
- Slechter dan de buurlanden

Verkeersdoden per miljoen inwoners

20 58 96

België is de laatste vijf jaar bezig met een inhaalbeweging

Verkeersdoden per miljoen inwoners

België: -22%

Europa: -5%

2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018

Voor welke weggebruikers, plaatsen en tijdstippen scoort België het slechtst?

België kent relatief veel doden ...

bij fietsers

- 7,5 doden per miljoen inwoners
- ↔ Europa: 4,1
- 27^e plaats van 30 Europese landen

bij professionele bestuurders

- 4,6 doden per miljoen inwoners
- ↔ Europa: 2,4
- 28^e plaats van 30 Europese landen

op autosnelwegen

- 58 doden per 1.000 km autosnelweg
- ↔ Europa: 25
- 27^e plaats van 27 Europese landen

tijdens weekendnachten

- 4,3 doden per miljoen inwoners per uur
- ↔ Europa: 2,4
- 29^e plaats van 30 Europese landen

België heeft de afgelopen 10 jaar weinig vooruitgang gemaakt voor ...

fietsers

- -13% doden tussen 2007 en 2016
- ↔ Europa: -23%

professionele bestuurders

- -13% doden tussen 2007 en 2016
- ↔ Europa: -39%

vrouwen

- -28% doden tussen 2007 en 2016
- ↔ Europa: -39%

senioren

- -8% doden tussen 2007 en 2016
- ↔ Europa: -16%

Welk gedrag komt in het Belgische verkeer vaker voor dan in andere landen?

Rijden onder invloed van alcohol

19%

van de Belgen zegt dat ze tijdens de afgelopen maand wel eens met een glaasje te veel hebben gereden. Alleen in Frankrijk ligt dit percentage hoger.

Europees gemiddelde: 11%

Rijden onder invloed van rijgevaarlijke geneesmiddelen

3%

van de Belgen testte positief op rijgevaarlijke geneesmiddelen tijdens een internationale observatiestudie.

Europees gemiddelde: 1,4%

Fietsen zonder fietshelm

68%

van de Belgen zegt nooit een helm te dragen op de fiets. Alleen in Nederland en Hongarije ligt het percentage hoger.

Europees gemiddelde: 50%

De veiligheidsgordel dragen

95%

van de Belgen draagt de gordel voorin, en 86% achterin. Dit is gelijkaardig aan de best presterende landen.

Europees gemiddelde: 93% voorin en 80% achterin.

Hoe denken Belgen over verkeersveiligheid?

70%

Slechte subjectieve norm rond rijden onder invloed van alcohol

Slechts 70% van de Belgen geeft aan dat de meeste van zijn vrienden rijden onder invloed van alcohol onaanvaardbaar vinden. In geen enkel land is de subjectieve norm zo slecht.

↔ Europees gemiddelde: 78%

56%

Slechte subjectieve norm rond te snel rijden

Slechts 56% van de Belgen geeft aan dat de meeste van zijn vrienden vindt dat je de snelheidslimieten moet respecteren.

↔ Europees gemiddelde: 60%

10%

Hoge aanvaardbaarheid van te snel rijden buiten de bebouwde kom

10% van de Belgen zegt dat ze 20 km/u te snel rijden buiten de bebouwde kom aanvaardbaar vinden. Alleen in Nederland, Italië en Polen ligt de aanvaardbaarheid hoger.

↔ Europees gemiddelde: 7%

7%

Goede attitudes rond het dragen van de veiligheidsgordel achterin

Slechts 7% van de Belgen stelt dat het niet nodig is om de gordel achterin te dragen. Alleen in Finland ligt dit percentage lager.

↔ Europees gemiddelde: 15%

91%

Goede risicoperceptie van telefoneren achter het stuur

91% van de Belgen vindt dat bestuurders die niet handenvrij telefoneren meer kans lopen om in een ongeval betrokken te raken. Geen enkel land kent een hoger percentage.

↔ Europees gemiddelde: 82%

1%

Lage aanvaardbaarheid van rijden na het nemen van drugs

Slechts 1% van de Belgen vindt rijden na het nemen van illegale drugs aanvaardbaar, alleen in Denemarken en Hongarije ligt dit percentage lager.

↔ Europees gemiddelde: 3%

Hoe streng is de Belgische verkeerswetgeving?

Minder streng dan in andere landen:

Algemene alcohollimiet: 0,5 g/l BAG

Noorwegen, Zweden, Polen, Tsjechië, Estland, Slowakije, Roemenië en Hongarije kennen een lagere limiet van 0,2 g/l of 0 g/l.

Alcohollimiet voor beginnende bestuurders: 0,5 g/l BAG

In de meeste landen is de alcohollimiet voor professionele en beginnende bestuurders verlaagd. In België is dat alleen voor professionele bestuurders het geval.

Snelheidslimiet bij neerslag: niet verlaagd

In sommige landen geldt een verlaging van de algemene snelheidslimiet bij neerslag of in de winter.

Fietshelm (bij kinderen): niet verplicht

Verscheidene Europese landen verplichten het dragen van de fietshelm tot een bepaalde leeftijd of op wegen buiten de bebouwde kom.

Strenger dan in andere landen:

Snelheidslimiet buiten de bebouwde kom: 70 km/u in Vlaanderen & 90 km/u in Brussel en Wallonië

Samen met Zweden kent Vlaanderen de laagste snelheidslimiet op wegen buiten de bebouwde kom. De meeste landen kennen een beperking van 80 km/u of 90 km/u.

Snelheidslimiet op autosnelwegen: 120 km/u

Dit is lager dan in de meeste Europese landen waar er een limiet van 130 km/u geldt.

Beschermende kledij voor motorfietsers: verplicht

België is het enige land dat de vereisten voor beschermende kledij voor motorfietsers expliciet in de wetgeving heeft opgenomen.

Wordt er meer of minder gecontroleerd dan in andere landen?

De pakkans is relatief klein voor ...

het dragen van de veiligheidsgordel

- Slechts 10% van de Belgen geeft aan dat ze vinden dat de kans om gecontroleerd te worden (zeer) groot is.
- ↔ Europees gemiddelde: 19%

het rijden onder invloed van alcohol

- Slechts 14% van de Belgen geeft aan dat ze vinden dat de kans om gecontroleerd te worden (zeer) groot is.
- ↔ Europees gemiddelde: 18%

het rijden onder invloed van drugs

- Slechts 7% van de Belgen geeft aan dat ze vinden dat de kans om gecontroleerd te worden (zeer) groot is.
- ↔ Europees gemiddelde: 11%

De pakkans is relatief groot voor ...

het nemen van de snelheidsbeperkingen

- België telde in 2016 bijna 300 snelheidsboetes per 1.000 inwoners, alleen in Nederland werden er meer snelheidsboetes geregistreerd.
- 42% van de Belgen geeft aan dat ze vinden dat de kans om gecontroleerd te worden (zeer) groot is.
- ↔ Europees gemiddelde: 36%

Hoe kenmerkt de Belgische weginfrastructuur zich?

Hoge dichtheid van het snelwegennet

- België kent 57 km autosnelweg per 1.000 km². Alleen in Luxemburg en Nederland ligt dat hoger.

Europees gemiddelde: 17 km autosnelweg per 1.000 km²

- Ook het totale wegennet kent een relatief hoge dichtheid in vergelijking met andere Europese landen.

Matige kwaliteit

- Op basis van een survey werden bedrijfsleiders bevraagd over de kwaliteit van het wegennet. De gepercipieerde kwaliteit ligt in België met 4,4 op 7 onder het gemiddelde.

Europees gemiddelde: 4,8 op 7

Laag investeringsniveau

- De investeringen in de aanleg en het onderhoud van de weginfrastructuur liggen in België zeer laag in vergelijking met andere landen: €71 in 2016 per capita.

Europees gemiddelde: €157 per capita

Hoe kenmerkt het Belgische verkeer en voertuigenpark zich?

Belgische weggebruikers verplaatsen zich ...

- vaker met de fiets.
- minder vaak te voet, met het openbaar vervoer of met de brom- of motorfiets dan in de meeste Europese landen.

Het verkeer kent een hoge congestie

- België kent jaarlijks gemiddeld 39 file-uren per bestuurder. Alleen in het Verenigd Koninkrijk is de verkeersdrukte groter.

Europees gemiddelde: 28

Relatief modern voertuigenpark

- 43% van de Belgische voertuigen zijn minder dan 6 jaar oud. Alleen Denemarken en Luxemburg kennen een jonger voertuigenpark.

Europees gemiddelde: 27%